

ORSZÁGOS EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁSI PÉNZTÁR

Jogi Főosztály

1139 Budapest XIII. Váci út 73/A
Telefon: 298-2418 Telefax: 298-2419

Nyt. sz: 5078 -69-140/1 /2012

Hiv. sz: -
Tárgy: Tájékoztatás
Ügyintéző: dr. Balázs Alexandra
Telefon: 350-2001/1413 m.

Dr. Alexin Zoltán

Tisztelt Dr. Alexin Zoltán Úr!

Az Alkotmánybíróság 174/2011 (XII.29.) számú határozata (AB határozat) vonatkozásában az Országos Egészségbiztosítási Pénztárhoz (a továbbiakban: OEP) írt levelében foglaltakra tekintettel az alábbiakról tájékoztatom.

I.

Az Alkotmánybíróság az egészségügyi szolgáltatások Egészségbiztosítási Alapból történő finanszírozásnak részletes szabályairól szóló **43/1999. (III.3.) Korm.r.** 20. számú melléklete indítvánnyal támadott szövegrészeit vizsgálta. Az indítványozó szerint a Korm.r. ezen rendelkezései egyrészt ellentétesek az Eüavt. 22. § (5) bekezdés b) és c) pontjával, miután a társadalombiztosítás által nem támogatott vényköteles gyógyszerek tekintetében is adatszolgáltatási kötelezettséget írnak elő az OEP felé, másrészt ugyanezen okból sértik az Alkotmány 59. § (1) bekezdését.

Az AB határozat szövege szerint a Korm.r. 20. számú melléklete a háziorvosi szolgáltató részére az egészségügyi és a hozzájuk tartozó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvényből (Eüavt.), illetve a Korm.r.-ből következő adatszolgáltatási kötelezettség teljesítéséhez szükséges adatlapot határozza meg. Az Eüavt., a Korm.r. ide vonatkozó rendelkezései, valamint a Korm.r. 20. számú mellékletének kitöltési útmutatója alapján nem állapítható meg, hogy a háziorvos az egyébként vényköteles, de az egészségbiztosítás által nem támogatott (esetleg delistázott) gyógyszerek, gyógyászati segédeszközök tekintetében is adatszolgáltatási kötelezettséggel tartozna az OEP felé. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság a **20. számú mellékletének** „Gyógyszer vagy gyógyászati segédeszköz; A rendelést indokoló diagnózis BNO kódja; A rendelt gyógyszer, gyógyászati segédeszköz TTT-kódja; A rendelt gyógyszer mennyisége (0000.0000) formában (...)” **szövegrésze alkotmányellenességének megállapítására irányuló indítványt elutasította.**

Az Alkotmánybíróság az Eüavt. és a Korm.r. 20. számú melléklete támadott szövegrészeinek összevetése alapján megállapította, hogy a Korm.r. a támadott rendelkezések tekintetében nem szabályozott az Eüavt.-vel ellentétesen.

A fentiekkel kapcsolatban tájékoztatom, hogy az OEP és egészségügyi szolgáltatók között - finanszírozott egészségügyi szolgáltatások nyújtására - kötött finanszírozási szerződésekben nem szerepel, a nem finanszírozott ellátásokra vonatkozó adatközlési kötelezettség.

A Korm.r. 20. számú melléklete definiálja a házi orvos tételes betegforgalmi jelentés adattartalmát, amely a finanszírozási szerződés mellékletét képezi.

II.

Az Alkotmánybíróság az **53/2007. (XII.7.) EüMr.** 3. § (3) bekezdés d) pontja, valamint 1. számú melléklete egyes szövegrészeinek megsemmisítésére irányuló indítvány tárgyában folytatta le az alkotmányossági vizsgálatot.

Az indítványozó arra hivatkozással kérte az EüMr. egyes rendelkezéseinek megsemmisítését, hogy azok rendeleti szinten rendelkeznek a TAJ szám és a BNO kód kezeléséről. A TAJ szám és a BNO kód vényen történő feltüntetéséről azonban nem az EüMr., hanem Eüavt. 14/A. §-a rendelkezik. Így az adatkezelés ebben az összefüggésben nem az EüMr.-en, hanem az Eüavt.-n alapul. A szoftver funkciója szerint azt a célt szolgálja, hogy a vényt író orvosnak a Gyftv.-ben foglalt követelményeknek megfelelően ajánljon fel az OEP által támogatott (TTT-kóddal rendelkező) gyógyszert, gyógyászati segédeszközt. Az EüMr. azokat a feltételeket határozza meg, amelyek mellett a szoftver alkalmas kezelési, illetve ellátási alternatívákat ajánlani, s egyúttal információt nyújtani az egyes alternatívákhoz kapcsolódóan a várható költségeket, a beteget terhelő kiadásokat illetően.

Az EüMr. rendelkezéseiből nem következik, hogy a szoftver engedélyezése során el lehetne térni az Eüavt. rendelkezéseitől. Az Eüavt. rendelkezéseinek végrehajtását, az ennek megfelelő vények kiállítására alkalmas szoftver alkalmazását a szoftver minősítése során a jogalkalmazó (OEP) érvényesíti. Amennyiben a szoftver az Eüavt. rendelkezéseinek nem felel meg, az nem jogalkotási, hanem jogalkalmazási kérdés.

Mindezek alapján az **Alkotmánybíróság az indítványt** ebben a részében **elutasította.**

A vényíró szoftver, az EüMr. és az Eüavt. jogszabályi előírásainak megfelelően működik. Az OEP a fenti szabályoknak megfelelő jogkövető magatartást folytat.

Kérem a fentiek szíves tudomásulvételét.

Budapest, 2012. január „10.”

Tisztelettel:

dr. Regős Eszter
mb. osztályvezető
vezető adatvédelmi felelős

Országos Egészségpénztár

H-1139 Budapest, Váci út 73/A.

Dr. Regős Eszter belső adatvédelmi felelős asszony

Tárgy: Az Alkotmánybíróság 174/2011. (XII. 29.) számú határozata

Tisztelt Belső Adatvédelmi Felelős Asszony,

Az Alkotmánybíróság 2011. december 28-i utolsó ülésén határozatot hozott a háziiorvosi jelentések adattartalmával és az orvosi vényeken feltüntetendő extra vonalkódokkal kapcsolatban. A 174/2011. (XII. 29.) számú határozat megjelent a Magyar Közlöny 2011. évi 163. számában a 40349-40353. oldalain.

Az Alkotmánybíróság a határozatában a törvénnyel ellentétesnek tartotta azt a gyakorlatot, hogy a háziiorvosok jelentik a náluk megjelent páciensek számára, társadalombiztosítási támogatás nélkül, vényen rendelt gyógyszerek személyes adatait (a határozat 2. pontja, 40352. oldalon):

Az egészségügyi szolgáltatások Egészségbiztosítási Alapból történő finanszírozásának részletes szabályairól szóló 43/1999. (III. 3.) Kormányrendelet (Korm.r.) 4. §-a alapján a finanszírozóval szerződésben álló egészségügyi szolgáltató az általa nyújtott, finanszírozás alapjául szolgáló egészségügyi szolgáltatásokról szolgált adatot a finanszírozó részére. Ez az adatszolgáltatás képezi az elszámolás alapját a finanszírozó és az egészségügyi szolgáltató között. A Korm.r. 20. számú melléklete a háziiorvosi szolgáltató részére az Eüavt.-ből, illetve a Korm.r.-ből következő adatszolgáltatási kötelezettség teljesítéséhez szükséges adatlapot határozza meg. Az Eüavt., a Korm.r. ide vonatkozó rendelkezései, valamint a Korm.r. 20. számú mellékletének kitöltési útmutatója alapján nem állapítható meg, hogy a háziiorvos az egyébként vényköteles, de az egészségbiztosítás által nem támogatott (esetleg delistázott) gyógyszerek, gyógyászati segédeszközök tekintetében is adatszolgáltatási kötelezettséggel tartozna az OEP felé.

Az Alkotmánybíróság ugyancsak a törvénnyel ellentétesnek ítélte azt a gyakorlatot, hogy a vényíró szoftverek a vények aljára olyan extra vonalkódot nyomtatnak, amelynek adattartalma az Egészségügyi és a hozzájuk tartozó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény 14/A. §-án túlterjeszkedik és a támogatás nélküli gyógyszerek esetén is az extra vonalkódba foglalja a TAJ és a BNO kódokat (a határozat 4. pontja, 40353. oldal).

Az indítványozó arra hivatkozással kérte a gyógyszerrendeléshez használandó számítógépes program minősítésének szabályairól szóló 53/2007. (XII. 7.) EüM rendelet (EüMr.) egyes rendelkezéseinek megsemmisítését, hogy azok rendeleti szinten rendelkeznek a TAJ szám és a BNO kód kezeléséről. A TAJ szám és a BNO kód vényen történő feltüntetéséről azonban nem az EüMr., hanem az Eüavt. 14/A. §-a rendelkezik. Így az adatkezelés ebben az összefüggésben nem az EüMr.-en, hanem az Eüavt.-n alapul. A szoftver funkciója szerint azt a célt szolgálja, hogy a vényt író orvosnak a Gyftv.-ben foglalt követelményeknek megfelelően ajánlja fel az OEP által támogatott (TTT kóddal rendelkező) gyógyszert, gyógyászati segédeszközt. Az EüMr. azokat a feltételeket határozza meg, amelyek mellett a szoftver alkalmas kezelési, illetve ellátási alternatívákat

ajánlani, s egyúttal információt nyújtani az egyes alternatívákhoz kapcsolódóan a várható költségeket, a beteget terhelő kiadásokat illetően. Az EüMr. rendelkezéseiből nem következik, hogy a szoftver engedélyezése során el lehetne térni az Eüavt. rendelkezéseitől. Az Eüavt. rendelkezéseinek végrehajtását, az ennek megfelelő vények kiállítására alkalmas szoftver alkalmazását a szoftver minősítése során a jogalkalmazó (OEP) érvényesíti. Amennyiben a szoftver az Eüavt. rendelkezéseinek nem felel meg, az nem jogalkotási, hanem jogalkalmazási kérdés.

Az extra vonalkód ügyében már fordultak a Legfőbb Ügyészséghez törvényességi felüyeleti eljárást kérve, az Egészségbiztosítási Felügyelethez és az Adatvédelmi Biztos Hivatalához – sikertelenül. E jogorvoslati szervek korábban még az AB-vel ellentétben úgy ítélték meg, hogy az egészségügyi hatóságok repressziója ellen, amellyel a nem támogatott ellátások személyes adatainak továbbítását kioroszakolják, nem tudnak fellépni.

E két adatkezelés során jelenleg az emberi méltóságot jelentősen sértő módon, különleges személyes adatok **jogellenes** kezelése folyik. A szolgáltatókat az egészségügyi hatóságok részéről törvényellenes külső hatások és fenyegetések érik annak érdekében, hogy a jogellenes adatküldés megtörténhessen, ezért arra kérem Önt, hogy az OEP haladéktalanul hagyjon fel a további jogsértéssel, és:

- Azonnal módosítsa a háziiorvosi jelentő szoftver és az extra vonalkódot nyomtató, vényíró szoftver minősítésének, elfogadásának feltételeit úgy, hogy ezek a szoftverek a nem támogatott ellátások semmilyen személyes adatát nem továbbíthatják a társadalombiztosítás számára. A vonalkód nyomtató szoftverek az extra vonalkódba nem foglalhatják bele a nem támogatott vények esetén a TAJ és BNO kódokat.
- Az OEP haladéktalanul módosítsa a szolgáltatók finanszírozási szerződését olyan módon, hogy abban ne szerepeljen a *nem finanszírozott* ellátások, különleges személyes adatainak jogellenes küldésére (továbbítására) vonatkozó kikötés.
- Az OEP az eddig jogellenesen megszerzett különleges személyes adatokat visszamenőleg törölje. A törvény sosem adott lehetőséget arra, hogy a társadalombiztosítás rendszere az Egészségbiztosítási Alapból nem finanszírozott ellátások személyes adatait kezelje.
- Az OEP a törlésről értesítse mindazon szerveket (ESKI, OSzMK – GYEMSZI, OTH), amelyek számára kapcsolati kóddal küldött jogellenesen megszerzett adatokat. E szervek az információs önrendelkezéssről és információs szabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény alapján ugyancsak törlésre kötelezettek.

Arra szeretném kérni, hogy sürgős intézkedéseivel a továbbiakban hatékonyan lépjen fel az OEP adatkezelése törvényességének biztosítása érdekében.

Szeged, 2012. január 10.

Tisztelettel,

Dr. Alexin Zoltán, PhD.